

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: داکتر علی مطر، سایت المیادین
برگردان از: احمد مزارعی
۲۰ اپریل ۲۰۲۱

مذاکرات هسته‌ای: معادله قدرتمندی ایران

در تاریخ چهاردهم جولای سال ۲۰۱۵، مجموعه کوششهای دیپلماتیک بین المللی منجر به راه حلی همه جانبه در مورد مسئله هسته‌ای ایران گردید. این توافق عمومی، پایه اساسی این مشکل در این مرحله گردید، و قرار بر این شد تا این توافق پایه‌ای برای اعتماد جمعی بر روی امر مسالمت آمیز بودن مسئله هسته‌ای ایران باشد، اما لجابت امریکا و خروج دونالد ترامپ از توافقنامه برنامه هسته‌ای ایران برنامه را بسیار درهم ریخت و پیچیده ساخت و آن را به نقطه صفر برگردانید، لذا جو بایدن امروز باید جاده را مجدداً هموار و رابطه بحرانی گذشته را ترمیم کند و گر نه راهی را که نمایندگانش در مذاکرات می‌خواهند از طریق فشار بر ایران پیش ببرند، نتیجه نخواهد داد.

بدون ذره‌ای شک مصلحت امریکا در این است تا به قرارداد هسته‌ای باز گردد زیرا در غیر این صورت عواقب بسیار سنگینی برای منافع امریکا و منافع هم پیمانانش در منطقه خواهد داشت، این که ایران برنامه هسته‌ای خود را متوقف کند احتمالش بسیار کم است و هیچ گونه ضمانتی برایش نیست، درحالی که امریکا به این امر واقف است و به همین دلیل در انتخاب راه برگشت خود به توافق هسته‌ای دچار تردید است.

بازگشت امریکا به توافقنامه هسته‌ای فرصت زیادی در اختیار امریکا قرار می‌دهد تا به مشکلات منطقه‌ای خود سروسامان داده و به امور گوناگون دیگر بپردازد، امور دیگری که برای امنیت ملی امریکا و شرکای منطقه‌ای امریکا بسیار مهم است، در این میان ایران بدون این که همه مشکلاتش در مورد منطقه و مسأله هسته‌ای با امریکا حل نشود در هیچ یک از مسائل منطقه‌ای با امریکا تشریک مساعی نخواهد کرد.

یکم : مسیر مذاکرات درگرو چند مطلب اساسی می باشد

در مورد برنامه مذاکرات میان ایران و امریکا تا کنون بحثهای گوناگونی مطرح شده است ، اما پس از این که اخیراً در یک جلسه غیررسمی اروپائیا برای برگشت ایران به قرارداد هسته‌ای که دونالد ترامپ به طور یک طرفه از آن خارج شده است، پیشنهاد مذاکره مستقیم میان ایران و امریکا را مطرح کردند که ایران با این پیشنهاد مخالفت صریح خود را اعلام نمود، امریکا هم اکنون ناچاراً مسیر تازه‌ای را برای ادامه مذاکرات آغاز نموده است.

مسیر مذاکرات امروز ایران – امریکا ، درگرو مجموعه‌ای از اعتبارات است که بر حسب شرایط و موقعیت آن با اختلافات و نظرات تحلیلی گوناگونی روبه‌رو است. در اینجا نظراتی برای مبنی قرارداد که اقتصاد ایران در وضعیت خفه‌کننده‌ای روبرو است لذا با وارد آوردن فشار مضاعف بر ایران باعث خواهد شد که این کشور به شرایط امریکا تن دردهد ، و یا گروههای دیگری که باور دارند این سیاست ضروری است تا مانع یک جنگ هسته‌ای اتمی در منطقه گردد . در همین حال گروههای دیگری نیز وجود دارند و برای عقیده هستند که فشار حد اکثری بر ایران وارد کردن درد و رنج فراوان بر ملت ایران ، تهران را نه بر سر میز مذاکرات بر خواهد گرداند و نه این که برنامه هسته‌ای خود را متوقف خواهد کرد.

ایرانیها تغییراتی بسیار سطحی در سیاست تازه امریکا مشاهده می‌کنند که بنا به گفته روحانی در حد یک عمل مفید و قابل ملاحظه برای ایران نیست، و این که تاکنون ایران در حفظ برنامه هسته‌ای به طور کامل پایبند مانده است، لذا حق ملت ایران است تا تحریمهای ظالمانه به یک باره لغو شوند. از سوی دیگر بایدن آماده می‌شود تا روح تازه‌ای را در قرارداد هسته‌ای وارد کند ، اما در عین حال می‌خواهد از شرکای خود در خلیج (فا رس) نیز حفاظت کند ، بایدن نیاز به یک ستراتیژی دارد که بتواند عملاً از آنها حمایت کرده تا آنها نیز به طریقه‌ای بتوانند در این ستراتیژی شرکت داشته باشند.

دوم – مذاکرات طولانی خواهد بود.... و ایران نیز تسلیم نخواهد شد.

مقاله‌ای توسط جان بی الترمان در سایت (دفنس وان) نوشته شده است که در آن توضیح می‌دهد که بعد از خروج امریکا از قرارداد هسته‌ای توسط دونالد ترامپ ، مذاکرات بسیار شاق خواهد بود و از نظر این نویسنده انگونه که گروه بایدن فکر می‌کنند، نباید امیدداشت که بازگشت به مذاکرات اسان خواهد بود و نباید توقع داشته باشیم که ایران تسلیم خواهد شد بلکه باید منتظر مذاکراتی طولانی همراه با بحران خواهیم بود.

الترمان سپس ادامه می‌دهد: «اینچنین به نظر می‌رسد که برنامه هسته‌ای ایران به طور کامل به مثابه ابزاری عمل می‌کند تا طرفهای گوناگون به وسیله آن درگیریهایی دیپلماتیک خود را تنظیم کنند و نه این که یک کوشش علمی و جدی برای حل موضوع باشد». وی پیش بینی می‌کند که بعید به نظر می‌رسد تا قبل از انتخابات ایران در ماه جون، سال ۲۰۲۱، که به احتمال زیاد رئیس جمهوری بر سرکاریباید که نسبت به مذاکرات هسته‌ای بیشتر از رئیس جمهور فعلی یعنی آقای روحانی شک و شبیه داشته باشد.

تحلیلگر دیگر امریکائی به نام «ستیون ارلانگر» ، با نوشتن مقاله ای در مجله «نیویورک تایمز» برای باور است که ایران تسلیم نخواهد شد وی اشاره می کند که تصمیم ترمپ برای خروج از قرارداد هسته ای و تحمیل تحریمهای زیادی بر ایران به آسانی فراموش نخواهد شد، ایران بدون شک ، خواستار میلیاردها دالرتحریم و خسارتهائی خواهد شد که در نتیجه خروج امریکا از این قرارداد در سال ۲۰۱۸، متحمل شده است.

نویسنده دیگری به نام «دیوید گارنر» در مجله «فایننشال تایمز» چنین می نویسد: «گروه سیاسی وزارت خارجه بایدن برای مذاکره هسته ای که اکثریت آنان را مبارزان کهنه کار دوره اوباما تشکیل می دهند ، بخوبی به مشکل بودن مذاکرات خود واقف هستند و می دانند که برگرداندن قرارداد هسته ای به جای اول خود با چه مشکلاتی روبه رو می باشد زیرا به تجربه مستقیم خود می دانند که مذاکره کنندگان ایرانی تا چه اندازه هشیاری دارند و رابطه میان آنها و امریکا در دوره ترمپ در این مرحله به چه درجه ای از دشمنی فراوریده است. از این نظر آنها باید بسیار محتاطانه عمل کنند و ستراتیژی واشنگتن باید ستراتیژی «کمتر در برابر کمتر» باشد.

سوم – شرط ایران بسیار روشن است. برداشتن همه تحریمها.

موضعگیری ایران دارای هیچ شک و شبهه ای نیست و بسیار روشن است و شرطی است که رئیس جمهور ایران مطرح نمود : لغو تحریمها قبل از هر چیز.

همچنین محمد جواد ظریف نیز همین نظر را دارد ، اگر واشنگتن در آستانه انتخابات ریاست جمهوری ایران در ماه جون آینده تحریمها را علیه ایران محدود نکند قرارداد هسته ای در معرض خطر قرار خواهد گرفت خلاصه این که مسؤولان ایران شرط اصلی بازگشت امریکا به قرارداد هسته ای را برداشتن و لغو همه تحریمها از طرف واشنگتن دانسته اند.

همچنین آقای علی خامنه ای رهبر معنوی ملت ایران در این زمینه هرگونه شکی را با این بیانات خود تبدیل به یقین نمود:

«امریکائیها نخست باید تحریمها را بردارند تا ما نیز بعد از تضمین رفع تحریمها به وظایف خود عمل کنیم»

وی در ادامه توضیح داد که « پیشنهادهای کنونی امریکائیها توهین آمیز بوده به طوری که ارزش نظر انداختن بر آنها را نیز ندارد».

بالین حساب ایران حرفه ای تر شده و بخوبی می داند که چگونه از اوراق برنده خود در بازی های جهانی از موضع قدرت استفاده کند . زیرا قدرتها تنها در معادله قدرتشان با یکدیگر مورد احترام قرار می گیرند و این که تا چه حد قدرت تحمیل اراده خود را داشته و دارای اوراق برنده هستند.

غرب باید بداند که ایران دارای اوراق برنده ای می باشد که می تواند در مقابله با محاصره ایران از آنها استفاده کند ، هم اکنون ایران در خلال مذاکره غیر مستقیم ، مقابله به مثل و رودرروئی از موضع قدرت با امریکا و هم پیمانانش را در عمل به کار گرفته و به امریکا فهمانیده است که ایران وزنه ای قوی بوده و نمی توان با بازی خطرناک قراردادن در «لبه پرتگاه» با وی رفتار کرد، لذا راهی که امریکا در پیش گرفته به انعقاد قرارداد تازه ای منجر نخواهد شد.

هیجدهم اپریل ۲۰۲۱